

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 462/2010-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti I. m. b. H., W., zastúpenej advokátom Mgr. R. K., Ž., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 6/2009 z 18. júna 2009 v časti, v ktorej Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 36 Cb 92/1999 zo 4. novembra 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti I. m. b. H., o d m i e t a z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. septembra 2009 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti I. m. b. H., W. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom Mgr. R. K., Ž., vo veci namietaného porušenia jej základných práv

podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Obo 6/2009 z 18. júna 2009 v časti, v ktorej najvyšší súd potvrdil rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 36 Cb 92/1999 zo 4. novembra 2008.

Predmetom sporu pred všeobecnými súdmi je rozhodovanie o vydaní veci a o náhradu škody v sume 201 889,53 €. Žalobcom v spore je sťažovateľka a žalovanou je správkyňa konkurznej podstaty úpadcu K., spol. s r. o. v konkurze.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla, že *„Rozsudkom sp. zn. 6 Obo 6/2009 zo dňa 18. 06. 2009 Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 04. 11. 2008, č. k. 36 Cb 92/1999-344, v časti, ktorou žalovanej uložil povinnosť zabezpečiť vydanie výrobku LIS 10C s pridržiavačom podľa faktúry č. 510965010 z areálu firmy K., a. s. L. a v časti výroku o náhrade trov konania a v zrušenom rozsahu vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo zvyšku napadnutý rozsudok potvrdil.“*

Podľa sťažovateľky *„Najvyšší súd Slovenskej republiky Rozsudkom sp. zn. 6 Obo 6/2009 zo dňa 18. 06. 2009 porušil základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb., právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a tým aj základné právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy“*.

Sťažovateľka namieta *„jednostrannosť“* rozsudku najvyššieho súdu v jeho odôvodnení. Podľa jej názoru sa najvyšší súd napriek závažnosti predmetu súdneho sporu nevysporiadal so všetkými podstatnými námietkami, neprihliadol na jej argumentáciu obsiahnutú v odôvodnení a zreteľne nevysvetlil, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie. Najvyšší súd sa podľa sťažovateľky nevysporiadal s otázkou, na základe čoho dospel k záveru, že žalovaná neporušila povinnosti, ktoré jej vyplývajú ako správkyňi

konkurznej podstaty, keď desať rokov zadržovala bez právneho dôvodu lis LEN 10 C. Ak mala žalovaná ako správkyňa konkurznej podstaty pochybnosti o tom, či predmetný lis patrí, alebo nepatrí úpadcovi, mala byť táto hnutelná vec zaradená do konkurznej podstaty úpadcu s vyznačením poznámky v zmysle § 19 ods. 1 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov, podľa ktorého ak sú pochybnosti, či vec patrí do podstaty, zapíše sa do súpisu podstaty s poznámkou o nárokoch uplatnených inými osobami alebo s poznámkou o iných dôvodoch, ktoré spochybňujú zaradenie veci do súpisu. Podľa sťažovateľky túto „neoprávnenú držbu“ desať rokov od vyhlásenia konkurzu neovplyvní ani skutočnosť, na ktorú poukázal odvolací súd, že neobjasnila svoj dôvod neprevzatia lisu LEN 10 C potom, ako jej žalovaná oznámila (po desiatich rokoch), že predmetný lis je jej k dispozícii. Rovnako sa uvedené vzťahuje aj na lis LEN 63 C.

Podľa sťažovateľky «Súpis konkurznej podstaty je nutné považovať za listinu, ktorá umožňuje správcovi speňažovať majetok do nej zapísaný, avšak za splnenia podmienky, že nedôjde k jeho vylúčeniu. O tom, že nedošlo k vylúčeniu veci zo súpisu konkurznej podstaty v danom prípade rozhodla žalovaná správkyňa nezákonným spôsobom, keď vedome neuviedla poznámku do súpisu konkurznej podstaty k veciam, ku ktorým si uplatňuje vlastnícke právo žalobca aj napriek viacerým výzvam, ktoré adresoval sťažovateľ žalovanej ako správkyňi konkurznej podstaty. Žalovaná správkyňa konkurznej podstaty nebola oprávnená rozhodovať o režime vlastníckeho práva k veci, proti zaradeniu ktorej do konkurznej podstaty podal sťažovateľ námietku, ale jej povinnosťou bolo uviesť poznámku o uplatnení nárokov iných osôb, resp. uviesť, že sú pochybnosti o tom, či vec patrí do konkurznej podstaty, a o ktorej mal rozhodnúť súd.

Samotné konštatovanie, že správkyňa konkurznej podstaty podstatne spochybnila vlastnícke právo sťažovateľa k lisu LEN 63C nemôže byť dôvodom, pre ktorý by mohlo dôjsť k „zhojeniu“ chybného postupu žalovanej správkyne konkurznej podstaty pri speňažovaní majetku, proti zaradeniu ktorého do konkurznej podstaty úpadcu vzniesol sťažovateľ námietku.».

Na základe nedostatočného odôvodnenia a nesprávneho právneho posúdenia veci namietaným rozsudkom najvyššieho súdu sťažovateľka žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky Rozsudkom sp. zn. 6 Obo 6/2009 zo dňa 18. 06. 2009, v časti, v ktorej Najvyšší súd SR potvrdil Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 36Cb 92/1999 zo dňa 04. 11. 2008, porušil základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a tým aj základné právo na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Rozsudok sp. zn. 6 Obo 6/2009 zo dňa 18. 06. 2009, v časti, ktorou potvrdil Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 36Cb 92/1999 zo dňa 04. 11. 2008, sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100.000,- EUR.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania.“

Ústavný súd požiadal o vyjadrenie k sťažnosti ešte pred jej predbežným prerokovaním najvyšší súd, ktorý k sťažnosti uviedol:

„Sťažovateľ I. m. b. H., W., v ústavnej sťažnosti z 28. 09. 2009, smerujúcej proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. 06. 2009 č. k. 6 Obo 6/2009, namieta to, že odvolací súd nedoručil sťažovateľovi písomné vyjadrenie žalovanej, ktoré podala k odvolaniu, ako aj to, že z rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva jednostrannosť, svojvôľa, nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť.

Sťažnosť smeruje iba proti tej časti rozsudku odvolacieho súdu, ktorou odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietajúcej časti.

V zmysle ust. § 209a ods. 1 O. s. p. súd prvého stupňa odvolanie bezodkladne doručí ostatným účastníkom, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, vyzve účastníkov, aby sa k odvolaniu vyjadrili.

V danom prípade zo spisu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Obo 6/2009 vyplýva, že odvolanie žalobcu (sťažovateľa) žalovanej doručené bolo a žalovaná k podanému odvolaniu sa písomne vyjadrila. Z ust. § 209 ods. 1 O. s. p. a ani z iných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku súdu nevyplýva povinnosť doručiť vyjadrenie k odvolaniu odvolateľovi. To však neznamená, že odvolateľ s týmto vyjadrením nemá byť oboznámený. Odvolateľ s takýmto vyjadrením môže sa oboznámiť pri štúdiu spisu, alebo ho s jeho obsahom oboznámi súd na odvolacom pojednávaní. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu však vyplýva, že tento v zmysle ust. § 214 ods. 1 O. s. p. odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania. Za tohto stavu sa javí, že vyjadrenie k odvolaniu malo byť doručené sťažovateľovi. Podľa nášho názoru, ale aj v prípade, že odvolací súd týmto spôsobom pochybil, to bez ďalšieho neznamená, že táto námietka sťažovateľa by mala viesť k zrušeniu rozhodnutia odvolacieho súdu Ústavným súdom. Totiž sťažovateľ konkrétne neuvádza, aké konkrétne námietky má voči vyjadreniu k odvolaniu a z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že by výsledok odvolacieho konania bol založený na obsahu tohto vyjadrenia. Skôr naopak, odvolací súd zjavne nejakú závažnosť tomuto vyjadreniu nepripisoval, pretože potvrdzujúcu časť svojho rozhodnutia založil na správnom odôvodnení rozsudku súdu prvého stupňa. V tomto smere poukázal na to, že krajský súd sa v dostatočnom rozsahu zaoberal otázkou vlastníctva, a preto sa stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa.

Teda odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu je potrebné posudzovať aj v kontexte s rozsudkom súdu prvého stupňa. Pri takomto postupe je potom potrebné dospieť k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu má všetky náležitosti, vyplývajúce z ust. § 157 v spojení s § 211 ods. 2 O. s. p. Preto námietky sťažovateľa, že ide o rozhodnutie jednostranné, svojvoľné, nepreskúmateľné a arbitrárne, nepovažujeme za dôvodné.

Na základe uvedených dôvodov navrhujeme, aby Ústavný súd vyslovil, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu porušené nebolo.“

Sťažovateľka sa k stanovisku najvyššieho súdu vyjadrila takto:

«NS SR vo svojom vyjadrení odkazuje na ust. § 209a ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len OSP), pričom podľa NS SR z ust. § 209

ods. 1 OSP a ani z iných ustanovení OSP nevyplýva súdu povinnosť doručiť vyjadrenie k odvolaniu odvolateľovi.

S uvedeným názorom NS SR sa však sťažovateľ nemôže stotožniť. Podľa ust. § § 123 OSP účastníci majú právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali. Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Vzhľadom k uvedeným ústavným a zákonným ustanoveniam je jednoznačné, že NS SR mal povinnosť oboznámiť sťažovateľa s vyjadrením žalovanej správkyne konkurznej podstaty k odvolaniu žalobcu (sťažovateľa). Chybným postupom NS SR došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, keďže právo účastníkov konania na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov treba považovať za súčasť práva na spravodlivý proces a nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasť práva na spravodlivý proces.

Ak keď podľa názoru NS SR zo žiadneho ust. OSP nevyplýva pre súd povinnosť doručiť vyjadrenie k odvolaniu odvolateľovi, NS SR zároveň potvrdzuje, že to neznamena, že odvolateľ nemá byť s týmto vyjadrením oboznámený. Svoj postup NS SR ospravedlňuje tým, že odvolateľ sa s takýmto vyjadrením môže oboznámiť pri štúdiu spisu, alebo ho s jeho obsahom oboznámi súd na odvolacom pojednávaní. Následné vyjadrenie NS SR dostatočne nasvedčuje tomu, že NS SR si je vedomý svojho pochybenia, ktoré však podľa názoru NS SR nemá vplyv na jeho napadnuté rozhodnutie, keďže sťažovateľ konkrétne neuviedol, aké námietky má voči vyjadreniu k odvolaniu a z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že by výsledok odvolacieho konania bol založený na obsahu tohto vyjadrenia.

Pokiaľ sťažovateľ neuviedol v ústavnej sťažnosti, aké konkrétne námietky má voči vyjadreniu k odvolaniu, táto skutočnosť nemá žiaden vplyv na nesprávnosť postupu NS SR, keďže sťažovateľ sa do vydania napadnutého rozhodnutia nemal možnosť oboznámiť sa s presným znením vyjadrenia žalovanej, pričom sťažovateľ sa o existencii tohto úkonu - podania, dozvedel až z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, a samotné namietame akýchkoľvek skutočností v ústavnej sťažnosti, ktoré mali byť obsahom vyjadrenia žalovanej

k odvolaniu žalobcu, by nemohlo „zhojiť a konvalidovať“ chybný postup NS SR. Nie je opodstatnené vyžadovať od sťažovateľa, aby uvádzal v ústavnej sťažnosti konkrétne námietky voči vyjadreniu žalovanej, keďže tieto by nemohli byť predmetom preskúmania Ústavným súdom SR v otázke pochybenia v postupe NS SR ako odvolacieho súdu oboznámiť sťažovateľa s podaním žalovanej, ale námietky sťažovateľa ako žalobcu a odvolateľa by boli opodstatnené v odvolacom konaní pred NS SR ako druhostupňovým súdom, ktorý mu však zmaril možnosť podať stanovisko aj s konkrétnymi námietkami proti vyjadreniu žalovanej.»

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd upravených buď v ústave, alebo v medzinárodnej zmluve o ľudských právach, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd.

Podmienky konania ústavného súdu o sťažnostiach, ako aj ich zákonom predpísané náležitosti sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie niektorej z nich má za následok odmietnutie sťažnosti už pri jej predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť aj vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu (v danom prípade najvyššieho súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom odmietnutia sťažnosti pre zjavnú neopodstatnenosť okrem iného aj nezistenie žiadnej možnosti porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 122/02, IV. ÚS 66/02), a tiež absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej (mutatis mutandis III. ÚS 138/02).

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom s nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Ústavný súd už vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru uviedol, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise

Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu súčasťou práva na spravodlivý súdny proces nie je to, aby účastník konania bol v akomkoľvek konaní pred všeobecným súdom úspešný vrátane konania o dovolaní. Z toho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto návrhy a procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu (IV. ÚS 252/04, IV. ÚS 329/04, IV. ÚS 340/04).

Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy (čl. 124 a čl. 142 ods. 1 ústavy) vyplýva, že ústavný súd nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov, ktorých sústavu završuje najvyšší súd (mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Zo subsidiárnej štruktúry systému ochrany ústavnosti ďalej vyplýva, že práve všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie práv a slobôd vyplývajúcich z ústavy alebo dohovoru (I. ÚS 4/00), preto právomoc ústavného súdu pri ochrane práva každého účastníka konania nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. II. ÚS 13/01) alebo ak všeobecné súdy neposkytnú ochranu označenému základnému právu sťažovateľa v súlade s ústavnoprocesnými princípmi, ktoré upravujú výkon ich právomoci.

Kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí (opatrení alebo iných zásahov) všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, s ústavou, prípadne s medzinárodnými

zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím (opatrením alebo iným zásahom) došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (podobne aj IV. ÚS 43/04). Ústavnoprávnou požiadavkou je tiež to, aby všeobecnými súdmi vydané rozhodnutia boli riadne, zrozumiteľne a logicky odôvodnené. Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi základnými právami alebo slobodami, porušenie ktorých sa namieta, a napádaným rozhodnutím všeobecných súdov a postupom, ktorý im predchádzal.

Sťažovateľka namieta tú časť rozsudku najvyššieho súdu, ktorou potvrdil rozsudok krajského súdu sp. zn. 36 Cb 92/1999 zo 4. novembra 2008, a to v časti, v ktorej

- zamietol nárok na vydanie – linky TAF/ANL, podávanie plechu, lis LEN 63 C,
- zamietol návrh na náhradu škody v sume 201 889,53 € (predmetom konania bola žaloba o vydanie veci a náhradu škody).

Sťažovateľka namieta túto časť rozsudku najvyššieho súdu pre nedostatok dôvodov na rozhodnutie a ich nezrozumiteľnosť a nesúhlasí s právnymi názormi najvyššieho súdu, ktoré boli základom pre jeho rozhodnutie.

K zamietnutiu návrhu na vydanie – linky TAF/AM, podávača plechu, lis LEN 63 C najvyšší súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol:

„Súd prvého stupňa vo výroku označenom odsekom 2) zamietol žalobu o vydanie linky TAF/ANL, podávač plechu, lis LEN 93 C. Odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd sa v dostatočnom rozsahu zaoberal otázkou jeho vlastníctva. Žalobca svoje vlastníctvo preukazoval najmä faktúrou č. 015/93 vystavenou úpadcom žalobcovi, ktorou vyúčtoval kúpnu cenu v sume 498 000 ATS. Na nej sa nachádza dátum, s určením dňa splatnosti

1. apríla 1993 bez dátumu vystavenia (č. 1. 252 spisu), nečitateľný podpis o prijatí faktúry adresátom, nečitateľný podpis nad odtlačkom pečiatky úpadcu, ktorý podpis bol identifikovaný ako podpis p. Kováčika, štatutára úpadcu. Na faktúre p. Kováčik potvrdzuje zaplatenie istiny. Uvedená faktúra však neobsahuje žiaden dôkaz o tom, že žalobca ako adresát faktúry spolu s touto faktúrou mal prevziať aj predmet, ktorý bol faktúrou vyúčtovaný. Žalobca v konaní na súde prvého stupňa a ani vo svojom odvolaní nepredložil žiaden iný písomný dôkaz o tom, že došlo k prechodu vlastníctva lisu 63C s príslušenstvom na žalobcu. Vystavenie faktúry a podpis štatutárneho zástupcu úpadcu na faktúre o prevzatí istiny ako kúpnej ceny ešte nepreukazuje, že predmet vyúčtovania mal byť žalobcovi aj skutočne dodaný. Navyiac žalovaná tvrdila, že v účtovnej evidencii úpadcu prijatie istiny nebolo vyznačené. Žalovaná spochybnila aj uvedený dôkaz predložený žalobcom, pretože v písomnej evidencii faktúr, nachádzajúcich sa u úpadcu, faktúra s číslom 015/93 obsahovala iný predmet vyúčtovania než lis LEN 63C.

Odvolačný súd sa preto stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa, že žalobca nepreukázal vlastníctvo k lisu LEN 63C, ktorého vydania sa predmetnou žalobou domáha. Pretože súd prvého stupňa v tejto časti žalobu zamietol, je napadnuté rozhodnutie vecne správne, a preto v tejto časti napadnuté rozhodnutie podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

Povinnosti žalovanej ako správkyne konkurznej podstaty vyplývajú jednak priamo zo zákona o konkurze a vyrovnaní a jednak z povinností uložených konkurzným súdom v rámci zákona a svojej dohliadacej činnosti (§ 8 ods. 2, § 12 Zákona o konkurze a vyrovnaní). Predovšetkým pri plnení všetkých svojich povinností je povinná vykonávať funkciu s odbornou starostlivosťou na splnenie cieľu konkurzu a vyrovnania, a to pomerne uspokojiť veriteľov úpadcu z dlžníkovho majetku. Porušenie tejto povinnosti je stíhané zbavením funkcie správcu. Zákon súčasne upravuje aj zodpovednosť správcu za škodu vzniknutú porušením povinností. Táto zodpovednosť je subjektívna s prezumpciou viny s možnosťou exkulpácie (§ 420 Občianskeho zákonníka).“

K zamietnutiu návrhu na náhradu škody najvyšší súd uviedol:

„Žalobca právo na náhradu škody voči žalovanej vyvodzuje z jej neoprávnenej držby lisu LEN 10C, ako predmetu záložného práva. Žalovaná v priebehu konania uviedla právny dôvod jeho uskladnenia, čo aj odvolací súd pokladal za konanie v súlade s § 8 ods. 2

Zákona o konkurze a vyrovnání. Žalobca však neobjasnil svoj dôvod jeho neprevzatia po tom, keď žalovaná mu oznámila, že predmetný lis je mu k dispozícii. Odvolací súd ďalej poukazuje na dôvody uvedené súdom prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí. Rovnako ako súd prvého stupňa, ani odvolací súd konanie žalovanej v tejto časti nepokladal za porušenie povinností, vyplývajúcich jej z funkcie správkyne konkurznej podstaty. Preto ak súd prvého stupňa v tejto časti žalobu zamietol, tak rozhodol vecne správne a odvolací súd v tejto časti napadnuté rozhodnutie podľa § 219 O. s. p. potvrdil.“

Podľa názoru ústavného súdu takto koncipované rozhodnutie najvyššieho súdu ako odvolacieho súdu vzhľadom na predmet namietaného konania a rozsah jeho preskúmania na základe podania odvolania sťažovateľky je dostatočne konkrétne a zrozumiteľné, bez vnútorných rozporov a obsahuje stanovisko k podstate dôvodov uvedených v odvolaní. Ústavný súd preto takého rozhodnutie na rozdiel od sťažovateľky nepovažuje za neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, čo by mohlo mať za následok porušenie označených práv sťažovateľky (podobne aj IV. ÚS 43/04). Predmetné rozhodnutie najvyššieho súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 232/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na spravodlivé súdne konanie stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné a arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

Na základe uvedeného bol podľa názoru ústavného súdu postup najvyššieho súdu a na jeho základe vydaný rozsudok v okolnostiach daného prípadu v súlade s na vec sa vzťahujúcimi procesnoprávnymi normami ústavne konformný, t. j. zodpovedajúci čl. 152 ods. 4 ústavy. Vzhľadom na to nemožno ani namietané uznesenie kvalifikovať ako také, ktoré by signalizovalo príčinnú súvislosť s namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K namietanému nedoručeniu písomného vyjadrenia žalovanej sťažovateľke, ktoré na výzvu súdu žalovaná podala k odvolaniu sťažovateľky, ústavný súd poukazuje na vyjadrenie najvyššieho súdu k právnemu režimu zasielania vyjadrenia k opravným prostriedkom jedného účastníka druhému. Prvostupňový súd má zákonnú povinnosť doručiť odvolanie bezodkladne ostatným účastníkom konania, a ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vo veci samej, má povinnosť vyzvať účastníkov konania, aby sa k odvolaniu vyjadrili, čo prvostupňový súd aj urobil. Iná povinnosť z Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) (§ 209 a ods. 1 OSP a ani z iných jeho ustanovení) prvostupňovému súdu nevyplýva. Ústavný súd je toho názoru, že bez ohľadu na explicitné zákonné zakotvenie povinnosti súdu zaslať vyjadrenie účastníka konania k opravnému prostriedku druhému účastníkovi konania, druhý účastník konania má dostatočný priestor na to, aby sa s týmto vyjadrením oboznámil. Na druhej strane ústavný súd uvádza, že síce z Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva konajúcemu odvolaciemu súdu povinnosť predložiť druhému účastníkovi konania spätne na zaujatie stanoviska vyjadrenie druhého účastníka konania k opravnému prostriedku, avšak pokiaľ ide o odvolacie konanie uskutočňované bez nariadenia ústneho pojednávania, súhlasí s názorom najvyššieho súdu, že by vyjadrenie k opravnému prostriedku malo byť poskytnuté na zaujatie stanoviska druhému účastníkovi konania. Ústavný súd pri preskúmvaní veci zhodne s tým, čo najvyšší súd uviedol v odôvodnení svojho vyjadrenia, dospel k záveru, že v danom prípade absencia stanoviska k vyjadreniu k opravnému prostriedku druhého účastníka konania bola právne irelevantná, pretože najvyšší súd, ktorý rozhodoval o opravnom prostriedku, nezaložil svoje rozhodnutie na vyjadrení k opravnému prostriedku, t. j. absencia stanoviska k vyjadreniu k opravnému prostriedku nemala zásadný vplyv na rozhodnutie najvyššieho súdu o opravnom prostriedku v neprospech sťažovateľky, ktorá na tento nedostatok upozornila.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľky namietajúcej porušenie jej základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivý súdny proces označenou časťou rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 6 Obo 6/2009 z 18. júna 2009 odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú. Dospel totiž k záveru, že intenzita tohto pochybenia najvyššieho súdu nesignalizuje možnosť vyslovenia porušenia základných práv sťažovateľky rozsudkom najvyššieho súdu po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

K námietke zaujatosti vznesenej sťažovateľkou podaním z 24. októbra 2003 proti sudcovi krajského súdu JUDr. Ľ. G. a návrhu na jeho vylúčenie z prerokovania veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 36 Cb 92/1999 a námietke sťažovateľky, že táto otázka zostala do dnešného dňa nezodpovedaná, ústavný súd konštatuje, že sama sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že o tejto námietke rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. Ndob 581/03 z 19. novembra 2003 tak, že tento sudca nie je vylúčený z prerokovania a rozhodovania vo veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 36 Cb 92/1999. Z uvedeného vyplýva, že o námietke zaujatosti sudcu JUDr. Ľ. G. bolo riadne rozhodnuté. Skutočnosť, že sťažovateľka s uvedeným uznesením najvyššieho súdu nesúhlasí, nemôže viesť k záveru, že táto otázka nebola dosiaľ zodpovedaná, a preto je jej sťažnosť v tejto časti zjavne neopodstatnená.

V súvislosti s namietaným porušením čl. 20 ods. 1 ústavy ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosesné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprosesných princípov vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným uznesením a porušením základného práva

sťažovateľky upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia základných práv sťažovateľky zaručených v čl. 20 ods. 1 ústavy. Preto aj túto časť sťažnosti ústavný súd odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Zohľadňujúc všetky uvedené okolnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd o ďalších nárokoch uplatnených v petite sťažnosti nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2010